

El cava és un dels productes més representatius de la nostra terra, i especialment una marca: Freixenet. Des de Sant Sadurní d'Anoia, José Luis Bonet Ferrer, doctor en dret i responsable de la casa, ha après molt al llarg dels anys que porta al capdavant del que ja és tot un símbol de Catalunya. Assegura que l'empresari necessita estar dotat d'un "talent innat" i resumeix així el tarannà empresarial: "Som una mescla d'inquietud, de treball i d'experiència."

La seva és una experiència nodrida de coneixements que no transmet únicament als seus empleats, sinó també als futurs advocats als quals imparteix classes: "El que he fet a l'empresa és ensenyar i aprendre, igual que a la facultat." Són dues facetes que es complementen: "El contacte amb la realitat de la indústria m'ha enriquit com a professor. De fet, considero que la universitat hauria d'assumir la necessitat de simbiosi existent entre l'ensenyament i la pràctica empresarial. Això és indispensable si volem que tant l'economia com l'ensenyament superior progressin." De fet, considera que els contactes establerts entre aquests dos mons són en gran part responsables de la bona salut de què gaudeix la nostra economia.

Per a ell, l'empresa familiar constitueix la millor escola, no en va "cada dia, a les hores dels àpats, es parla del negoci, i això et forma tant des del punt de vista empresarial com personal." Com a conseqüència, "no em va resultar gens difícil incorporar-me en aquesta vida als anys 60." Per extensió, considera que "la tradició de què gaudeix l'empresa familiar a Catalunya constitueix un ferment de capacitat emprenedora. Aquest tipus d'empresa representa el futur del país; cal, doncs, incentivar-la, ja que cap altre model no arriba a apassionar tant els seus protagonistes, que se senten al servei de la institució, de la família i del país." Ell en dona fe: "De segur que el fenomen Freixenet no s'hauria produït si no s'hagués tractat d'una empresa familiar."

Parlem doncs d'aquest fenomen, fruit d'una dramàtica història familiar: "Freixenet va néixer, abans dels anys 20, de la mà del meu avi, Pere Ferrer, i la meua àvia, Dolors Sala. El seu origen era una firma de vins, que com a conseqüència de la fil·loxera i de la pèrdua de les colònies americanes va suspendre la seva activitat. Al meu avi, però, se li va acudir donar-hi una altra orientació, basada en la fabricació d'un nou producte, el que aleshores es coneixia com xampany català. Les seves dots comercials, juntament amb els coneixements de l'àvia, que era enòloga, van ser decisius per a la supervivència de la casa, que ja va passar a dir-se Freixenet, l'apel·latiu que rebia l'avi des de petit." El clan Freixenet aspirava a molt més, però: "Tot i les dificultats que plantejava l'exportació en aquella època, l'any 1935 l'avi viatjava als Estats Units per inaugurar-hi una empresa." Malauradament, la Guerra Civil truncaria els seus somnis: "Ell i el seu fill, Joan, hi van perdre la vida." No obstant això, l'àvia, per qui en José Luis sent una profunda admiració, va ser capaç de tirar endavant, no sense dificultats, amb l'ajuda de les seves tres filles: "Pilar, la meua mare; i les meves dues ties, Lola i Carme."

Alguns anys després s'incorporaria a l'empresa un home clau, dotat d'una "gran visió de futur, Josep Ferrer", fill de Dolors. "A finals dels

50 es va fer càrrec de Freixenet i va endegar un pla de modernització integral de la indústria. És aquest projecte el que hem portat endavant al llarg dels darrers 40 anys." No és difícil imaginar-se que aquest emprenedor ha estat per a en José Luis "un mestre en l'àmbit empresarial, juntament amb el professor Josep Lluís Sureda en l'àmbit universitari." Com és de suposar, l'expansió de Freixenet va començar a l'Estat espanyol, als anys 60, "al temps que establim un Departament de Comerç Exterior. En aquell temps, l'aparició del Carta Nevada, en ampolla glaçada, va representar una revolució comercial. Es va convertir en el nostre producte estrella, el que realment ens diferenciava de la resta de fabricants." És en aquell moment que José Lluís Bonet s'incorpora a la firma com a director comercial: "Poc després naixia el símbol de la bombolla Freixenet, amb tota la sèrie d'anuncis televisius que han esdevingut tan populars."

Aquestes i altres idees es van convertir en el trampolí que permetria a Freixenet assolir la "internacionalització: fa més de 30 anys el meu oncle i jo ja sabem que s'acostava un sistema econòmic global. En aquell moment els empresaris es pensaven que no seriem capaços d'exportar ni una ampolla de cava. Nosaltres, però, estàvem convençuts que el cava era guanyador, ja que, mitjançant l'automatització del moviment d'ampolles, havíem aconseguit abaratir-ne considerablement els costos sense rebaixar la qualitat del producte." Una fórmula màgica: "En poc temps ens vam convertir en número 1 als Estats Units i, després de la incorporació al Mercat Comú, també a Europa. Actualment exportem un total de 100 milions d'ampolles. Nosaltres hem convertit el cava en un actiu d'enorme importància al món. Avui som la primera indústria mundial en producció de vins escumosos."

Un breu repàs a la carta d'aquesta indústria de l'Anoia: "A més dels caves, ja fa 16 anys que tenim la segona marca de vins del Penedès, René Barbier. En fem una producció de 20 milions d'ampolles anuals, que es venen tant al mercat domèstic com a l'estranger. Igualment fa uns quants anys que treballem en la inauguració d'una nova línia de producte. D'altra banda, estem introduint noves denominacions, com el Ribera de Duero i el Priorat. Sempre he cregut en les possibilitats del vi espanyol de qualitat. Totes les denominacions són guanyadores, si bé n'hi ha de més tradició, com ara el Rioja." President de la Federació Espanyola del Vi, a més de membre d'altres associacions que vetllen, entre altres coses, per conservar la dieta mediterrània, està convençut que "si els vins espanyols ben elaborats tenen al darrere bons empresaris i si es veuen acompanyats de l'esforç de les Administracions, podem fer un salt endavant que resulta necessari. No pot ser que Espanya només tingui una marca, Freixenet, dins del rànquing de les 20 primeres empreses vitivinícoles del món. Hi ha molta inèrcia per trencar."

Parlar de Freixenet és parlar de xifres astronòmiques, d'un llistat interminable de guardons, d'una imatge present a ciutats de tot el món. Tot plegat ho resumeix José Luis Bonet Ferrer molt senzillament: "Faig el que em diverteix."

“La universitat hauria d’assumir la necessitat de simbiosi entre l’ensenyament i la pràctica empresarial”

José Luis Bonet - Sant Sadurní d’Anoia (Anoia)